

בענין דברי הזוהר הקדוש

פנחס חטף בשם המפורש את האות מ' ממלאך המ'ות והציל את ישראל מכליה

מ' יום, תיקנו גם אות מ' של מו"ת ונתבטלה מהם המיתה, אלא שעל ידי חטא העגל חזר המות למקומו].

הנה כי כן כאשר ראה פנחס את האות מ' על ראש ישראל, הבין מזה שמלאך המות פועל שוב לחבר האות מ' עם אותיות ו"ת לעשות צירוף מו"ת, מה עשה פנחס הזכיר את השם המפורש על האות מ' וירדה אצלו, כיון שראה מלאך המות שחטף ממנו האות מ' מיד שב לאחור. ויקח פנחס את האות מ' וצירפה לשמו פינח"ס שמספרו ר"ח ונעשה אצלו צירוף רמ"ח, ועל זה נאמר (במדבר כה ז): "ויקח רמח בידו".

ונראה שכוונת הזוהר לפרש בזה הפסוק (שם): "וירא פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן", ראה האות מ' של מ'ות פורחת על ראש ישראל, "ויקם מתוך העדה ויקח רמח בידו", שחיבר האות מ' עם מספר שמו ר"ח לעשות צירוף רמ"ח, "ויבוא אחר איש ישראל אל הקבה וידקור את שניהם", ועל ידי שהשתמש עם האות מ' שלקח ממלאך המות להרוג את החוטאים: "ותעצר המגפה מעל בני ישראל".

נחזור לדברי הזוהר שמפרש בזה: "פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתי מעל בני ישראל", שהשיב את החימה של האות מ' שהיתה מלאה דם ופרחה מעל ראשם של ישראל, "בקנאו את קנאתי בתוכם" - בתוכם היא אותיות "בתוך ס", היינו בתוך אות ס' שלקח ממלאך המות כדי להציל את ישראל מממות, ובזכות זה: "ולא כליתי את בני ישראל בקנאתי".

לעתיד לבוא מוציא הקב"ה

אות מ' מהיצר הרע

עתה הבה נתבונן בדברי המקובל האלקי רבי יצחק אייזיק מקמארנא זי"ע בפירושו "זהר חי" על הזוהר, שמאיר לנו את העינים

אלימלך" פרשת בלק ד"ה וירא פינחס], ולתועלת הענין נסדר את תוכן דברי הזוהר הקודש דבר דיבור על אופניו בתוספת ביאור:

בסוף פרשת בלק כתוב (במדבר כה ז): "וירא פנחס בן אלעזר ויקם מתוך העדה", משמע שראה משהו שגרם לו לקום ולקנאות קנאת ה' צבאות, ומפרש הזוהר כי בשעה שחטאו ישראל בעצת בלעם ובראשם זמרי בן סלוא, ראה פנחס את האות מ' שהיתה מלאה דם פורחת על ראשם של ישראל, והבין בחמתו כי זהו הסימן של מלאך המות, שפועל לחבר את האות מ' עם ב' אותיות ו"ת, לעשות מהן צירוף מו"ת כדי להביא ח"ו מו"ת על ישראל.

ומבאר הזוהר הקדוש מנין ידע זה, כי טרם שחטאו אדם וחזה בעץ הדעת, פרחה אות מ' של מו"ת על ראש אדם הראשון, ולא היתה מחוברת עם אותיות ו"ת מן מו"ת, ולכן לא היה מלאך המות יכול לשלוט בהם, אבל כאשר אכלה חוה מעץ הדעת כתוב (שם): "ותקח מפריו ותאכל ותתן גם לאישה עמה ויאכל, ותפקחנה עיני שניהם" וגו'.

הנה כשחטאה ולקחה "מפריו", עוררה אות מ' של מ'פריו את האות מ' של מ'ות שפרחה באויר, ונתחברה עם ד' פעמים ו"ת שהמתינו בד' רוחות העולם, עונש על ד' פעמים ו"ת שנזכרו בחטא זה: ות'קח, ות'אכל, ות'תן, ות'פקחנה, ונעשה מזה צירוף מו"ת בד' רוחות העולם וירדה מיתה לעולם.

[נפלא מה שכתב ב"זרע קודש" להרה"ק מראפשיץ זי"ע (פרשת וארא), כי במצרים היה תיקון לד' פעמים אותיות ו"ת, ונרמז בפסוקים (נחמיה ט ח-י): "ות-קם את דבריך כי צדיק אתה, ות-רא את עני אבותינו במצרים... ות-תן אותות ומופתים בפרעה ובכל עבדיו... ות-עש לך שם כהיום הזה", ועל ידי שקיבלו את התורה שניתנה למשה

בפרשתנו פרשת פנחס: "וידבר ה' אל משה לאמר, פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתי מעל בני ישראל, בקנאו את קנאתי בתוכם ולא כליתי את בני ישראל בקנאתי, לכן אמור הנני נותן לו את בריתי שלום". שנינו על כך במדרש (ילקוט שמעוני כאן):

"לכן אמור הנני נותן לו את בריתי שלום - אמר רבי שמעון בן לקיש, פנחס הוא אליהו, אמר לו הקב"ה, אתה נתת שלום בין ישראל וביני בעולם הזה, אף לעתיד לבוא אתה הוא שעתיד ליתן שלום ביני לבין בני, שנאמר (מלאכי ג כג) הנה אנכי שולח לכם את אליהו הנביא לפני בוא יום ה' וגו' והשיב לב אבות על בנים".

וזהו שפירש בתרגום יונתן: "את בריתי שלום, האנא גזר ליה ית קימי שלם, ואעבדיניה מלאך קיים ויחי לעלמא, למבשרא גאולתא בסוף יומיא". פירוש: "את בריתי שלום, הרי אני כורת עמו את בריתי שלום, ואעשנו מלאך קיים ויחיה לעולם, לבשר על הגאולה באחרית הימים". כלומר שזכה להיות אליהו הנביא שיבוא ויבשר לישראל על הגאולה באחרית הימים.

אמנם ראוי להתבונן, כי הן אמת שזכה פנחס מדה כנגד מדה לחיות לעולם בזכות שהציל את ישראל מכליה, אולם מדוע זכה מדה כנגד מדה לבשר על הגאולה השלימה באחרית הימים, מהו הקשר בין בשורת הגאולה, למה שמסר נפשו בהריגת זמרי וכזבי והציל בכך את ישראל מכליה.

"בקנאו את קנאתי בתוכם" בתוך אות ס'

פתח דברינו יאיר לבאר כל זה, על פי מה שמצינו בזוהר הקדוש (פרשתנו רלז.) דברים נפלאים בענין המלחמה הקשה, שניהל פנחס עם המלאך המות כדי להציל את ישראל מכליה, [הובא בקיצור ב"נועם

זוהר: פנחס ראה את האות מ' של מ'ות מלאה דם פורחת על ראש ישראל והזכיר את השם והורידה אליו

פנחס לקח אות מ' וצירפה לשמו פנחס"ס שעולה ר"ח, ונעשה מזה צירוף רמ"ח להמית בו את זמרי וכזבי

בעל שם טוב: לעתיד לבוא יוציא הקב"ה אות מ' מהיצר ששמו סמא"ל וישאר סא"ל שהוא שם קדוש

הרה"ק מקמארנא זי"ע: פנחס חטף את האות מ' משמו של היצר סמא"ל ונשאר סא"ל שהוא שם קדוש

בשמו של מלאך המות שנהפך לטוב, ובשם זה הוריד את האות מ' כנ"ל].

"בקנאו את קנאתי בתוכם" - בתוכם" היא אותיות "בתוך מ'", שהוציא את האות מ' ממלאך המות. יומתק להבין בזה מה שפירש רש"י: "בקנאו את קנאתי, בקצפו את הקצף שהיה לי לקצוף", כלומר שמילא כביכול את תפקידי, שהיה לי לקצוף להוציא האות מ' בשמו כמו שיעשה הקב"ה לעתיד לבוא, ובזכות זה, "ולא כליתי את בני ישראל בקנאתי".

נמצא שפעל פנחס מעין הגאולה העתידה שיוציא הקב"ה האות מ' משמו של היצר הרע, "לכן אמור הנני נותן לו את בריתי שלום", הכוונה בזה כפירוש המדרש: "אמר לו הקב"ה, אתה נתת שלום בין ישראל ובני בעולם הזה, אף לעתיד לבוא אתה הוא שעתידי ליתן שלום ביני לבין בני", כאשר יבוא לבשר לישראל על הגאולה באחרית הימים, אשר אז יוציא הקב"ה לנצח את האות מ' משמו של הס"מ.

לעתיד לבוא יבטל הקב"ה

יניקת ס"מ משם א"ל

כדרכה של תורה שנדרשת בשבעים פנים, נראה לבאר בדרך מחשבה, המלחמה הקשה שניהל פנחס כנגד מלאך המות, כדי להוציא ממנו את האות מ' של מ'ות שפרחה על ראש ישראל, בהקדם לבאר מה ששנינו בגמרא (סנהדרין פב.) כי כשבא זמרי בן סלוא עם כזבי בת צור לפני משה, נתעלמה ממנו ההלכה שהבועל ארמית קנאים פוגעים בו.

עד שבא פנחס בן אלעזר ונזכר בהלכה ואמר למשה: "לא כך לימדתני בדתך מהר סיני, הבועל את כותית קנאין פוגעין בו",

[ואולי יש לבאר בזה דברי הזוהר הקדוש, שפנחס הזכיר את השם המפורש והוריד אצלו האות מ', ויש לומר שהזכיר את השם הוי"ה שנקרא שם המפורש, בכתיבתו ובקריאתו - נכתב הוי"ה ונקרא אדני", ושניהם יחד עולים בגימטריא צ"א כמנין שם סא"ל, ועל ידי כוונה זו הוציא את החלק הרע אות מ' ממלאך המות, ונשארו רק ג' אותיות סא"ל שעל ידי זה נהפך למלאך טוב].

כיון שבאנו לידי כך יאיר עינינו להבין הטעם שזכה פנחס מדה כנגד מדה לשכר גדול (כזה: א) שנהפך למלאך שחי לעולם, (ב) שנעשה אליהו הנביא שיבשר על הגאולה באחרית הימים, כי מאחר שנלחם בקדושתו והצליח באותה עת צרה, להוציא את האות מ' של מ'ות ממלאך המות ולהפכו למלאך טוב בבחינת שם סא"ל, שפעולה זו היא מעין מה שעתידי הקב"ה לעשות לעתיד לבוא כשישחט את היצר הרע.

לכן ראוי שיקבל שכרו: (א) שלא ישלוט בו מלאך המות ויחיה לעולם, (ב) הן אמת שלא הצליח במעשהו לבטל לגמרי את מלאך המות כי עדיין לא הגיע זמן הגאולה, אולם מאחר שפעל לבטל את מלאך המות ולהפכו למלאך טוב לאותה שעה, הנה שכרו אתו שיזכה לבשר על הגאולה שלימה באחרית הימים, שהגיע הזמן להוציא לתמיד את האות מ' ממלאך המות.

וזהו ביאור הכתוב: "פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתו מעל בני ישראל", שהשיב החימה של האות מ' ממלאך המות, שפרחה מלאה דם מעל ראש בני ישראל והורידה בשם המפורש, [ויש להוסיף בזה רמז נאה: פ"נחס ב"ן א'לעזר ב"ן א'הרן ה'כהן ראשי תיבות בגימטריא שם סא"ל, שנשארו

בהבנת דברי הזוהר הקדוש, ונרחיב קצת בביאור דברי הקדושים, על פי מה שכתב ב"תולדות יעקב יוסף" (קדושים אות ב) בשם מורו ורבו הבעש"ט הקדוש זי"ע, ביאור מאמר הגמרא (סוכה נב.): "לעתיד לבוא מביאו הקב"ה ליצר הרע ושחטו בפני הצדיקים ובפני הרשעים".

הכוונה בזה על פי הידוע ממדרשים ומהזוהר הקדוש כי שמו של היצר הרע הוא סמא"ל, מגלה לנו הבעש"ט כי האות מ' שבשמו הוא חלק הרע שבו, ולעתיד לבוא בזמן הגאולה כשישחט הקב"ה את היצר הרע, הכוונה בזה שיוציא משמו את האות מ' שהוא חלק הרע שבו, וישארו אותיות סא"ל שהוא שם קדוש מן ע"ב שמות, כי החלק הטוב שבו יתהפך למלאך קדוש.

אמנם עדיין צריך ביאור מהו הרמז באות מ' של היצר שהוא חלק הרע שבו, ומצאתי ב"קהלת יעקב" מבעל "מלא הרועים" (ערך סמאל): "ולעתיד יוסר ממנו המ' מ'ות יבולע המות וישאר גימטריא צ"א". פירוש אות מ' מן סמא"ל רומזת על מ'ות שהוא ממיית בה את האדם, כי היצר הרע הוא מלאך המות כמבואר בגמרא (ב"ב טז.): "הוא שטן, הוא יצר הרע, הוא מלאך המות".

וזהו הענין שלעתיד לבוא יוציא הקב"ה מ' מ'ות משמו של היצר, כי המות יתבטל מן העולם וכל המתים יחיו ככתוב (ישעיה כה ח): "בלע המות לנצח". ומה שסיים ה"קהלת יעקב" בלשונו: "וישאר גימטריא צ"א", כוונתו שישאר בשמו ג' אותיות סא"ל שהוא שם קדוש שעולה בגימטריא צ"א, כמספר השם הנכתב הוי"ה עם השם הנקרא אדני".

פנחס הוציא האות מ'

מעין הגאולה העתידה

מעתה נבוא לדברי הרה"ק מקמארנא זי"ע, שמבאר בזה בדרך נפלא דברי הזוהר הקדוש כאן, כי פנחס נלחם עם המלאך המות ששמו סמא"ל, להוציא ממנו את האות מ' של מ'ות, שהיא חלק הרע שבקרבו אשר בה הוא ממיית את האדם, ובה רצה לכלות ח"ו את ישראל בעקבות החילול השם הנורא במעשה שטים, וכאשר הוציא ממנו פנחס את האות מ' נשארו ג' אותיות סא"ל ונהפך לאותו זמן למלאך טוב.

(יחזקאל ז כב): "ובאו בה פריצים וחללוה". והנה כאשר פורצים ח"ו את חומת הקדושה של מ' סתומה, נעשה ממנה מ' פתוחה שהחומה פרוצה כלפי מטה, מחמת העסק בעניני תאוות ארציות שהם כלפי מטה ולא בעניני שמים שהם כלפי מעלה.

ויש לומר כי מטעם זה נתן לנו הקב"ה את התורה על ידי משה רבינו בהיותו בשמים ארבעים יום וארבעים לילה, כדי ללמדנו כי תכלית נתינת התורה לישראל היא, כדי שתהיה חומה בצורה לשמור על ישראל בבחינת מ' סתומה שמספרה ארבעים. וזהו הטעם שצוה הכתוב להעניש את החוטאים במלקות (דברים כה ב): "ארבעים יכנו", כי זהו עונש על שפרץ את חומת הקדושה של האות מ'.

נפלא להבין בזה מה שבחר רבינו הקדוש להתחיל תורה שבעל פה באות מ' פתוחה: "מ'אימתי קורין את שמע בערבין". ולסיים אותה באות מ' סתומה: "לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום, שנאמר ה' יברך את עמו בשלום". כי מאחר שתכלית נתינת התורה לישראל בארבעים יום, היא כדי שתשמור עליהם כחומה בצורה בבחינת מ' סתומה.

על כן נתחכם רבינו הקדוש לפתוח תורה שבעל פה במ' פתוחה, ללמדנו כי תכלית עסק התורה היא כדי לתקן הפירצה בחומת הקדושה שהאות מ' פתוחה, ואם נזכה לעסוק בתורה אז בגמר עסק התורה בסיום תורה שבעל פה היא באות מ' סתומה, כי רק על ידי התורה הזאת נזכה לתקן הפירצה בחומת הקדושה.

מ' פתוחה בחומות ירושלים

ומה מאד שמחתי למצוא סימוכין לרעיון נכבד זה, בדברי אחד מהראשונים הרבינו בחיי פרשת ויחי (בראשית מז כח), שמעיר על מה שמצינו בשני מקומות פתוחה וסתומה שלא לפי כללי הדקדוק, כי במקום אחד מצינו מ' סתומה באמצע התיבה, בפסוק (ישעיה ט ו): "לסרבה המשרה ולשלום אין קץ".

אך לעומת זה מצינו מ' פתוחה בסוף התיבה בפסוק (נחמיה ב יג): "ואהי שבר בחומות ירושלים אשר המ [מ' פתוחה במקום "הם"]

התורה ניתנה לארבעים יום כמספר מ',
כי התורה היא גדר הקדושה מארבע רוחות בצורת מ' סתומה

היצר הרע מפתה את האדם לפרוץ חומת הקדושה,
ועל ידי זה נהפך מ' סתומה למ' פתוחה של מ'ות

פתיחת תורה שבעל פה במ' פתוחה וסיומה במ' סתומה,
כי התורה היא חומת וגדרי הקדושה כמ' סתומה

במעשה שיטים נפרצה חומת הקדושה בבחינת מ' פתוחה של מ'ות,
עד שבא פנחס והפכה למ' סתומה

עצת האורח לצדיק לבטל יניקת ס"מ משם א"ל

ועתה בא וראה מה שמצינו רעיון נשגב ב"אורח לצדיק" להרה"ק ר' אליעזר ליפא בן הרבי ר' אלימלך מליזענסק זי"ע (פרשת וישלח), כי העצה להפסיק יניקת הס"מ משם א"ל היא, להפוך מ' פתוחה בשמו לאות מ' סתומה, כי כל זמן שהאות מ' של סמא"ל פתוחה הרי זה מורה שהתיבה נמשכת, ואז הוא יונק מאותיות א"ל שבהמשך שמו, אבל כאשר הופכים אותה למ' סתומה הרי מסתיים שמו בב' אותיות ס"ם, ושוב אינו יכול לקבל יניקה מב' אותיות א"ל שנפרדו משמו עכדה"ק.

אלא שעדיין צריך ביאור, מהי העבודה המוטלת עלינו כדי שנזכה להפוך מ' פתוחה למ' סתומה. ונראה לבאר הענין בדרך עבודה השווה לכל נפש, כי ידוע שתכלית נתינת התורה לישראל היא, כדי שתשמור עליהם כחומה בצורה שלא יצאו מגדרי הקדושה, למען ידעו את המעשה אשר יעשו ואת המעשה אשר לא יעשו, וענין זה רמוז באות מ' סתומה שהיא בצורת חומה בצורה מכל ד' צדדים.

נפלא להבין בזה מה שכתב ב"מגלה עמוקות" (פרשת תרומה ד"ה ענין צימצום), כי בני ישראל הלכו במדבר עם ארבעה הדגלים לארבעה רוחות העולם: "כמו מ' סתומה", ולפי האמור הביאור בזה, כי הדגלים שמרו על ישראל כחומה בצורה בבחינת מ' סתומה שלא יפרצו את חומת הקדושה.

אולם כך היא דרכו של היצר הרע, שהוא מפתה את איש ישראל לפרוץ את חומת הקדושה, כמאמר החכם מכל אדם (קהלת י ח): "ופורץ גדר ישכנו נחש", וכן אמר הנביא

ועל כך אמר משה לפנחס כי מאחר שהוא נזכר בהלכה ראוי שהוא עצמו ימלא הלכה זו. ונתייגעו המפרשים לבאר מה שדקדק פנחס לומר למשה: "לא כך לימדתי ברדתך מהר סיני", מה ראה להדגיש ששמע הלכה זו ברדתו מהר סיני.

נקדים מה שמבואר בספרים הקדושים ומקור הדבר בשל"ה הקדוש (פרשת חיי שרה), כי היצר הרע סמא"ל מקבל חיותו ויניקתו משם א"ל שבסוף שמו, ולעתיד לבוא יבטל הקב"ה יניקתו משם א"ל ותתבטל חיותו. ויש להקשות שהרי דבר זה סותר למה שלמדנו מדברי הבעש"ט, שלעתיד לבוא יוציא הקב"ה משמו אות מ' וישארו אותיות סמא"ל שהוא שם קדוש, מדוע אם כן הס"מ מקבל בגלות יניקה רק מב' אותיות א"ל ולא מג' אותיות סמא"ל.

ונראה ליישב כי מטעם זה סיבב הקב"ה ששמו של היצר הוא סמא"ל, כדי שתפסיק האות מ' ותפריד בין האותיות של שם סמא"ל, ועל ידי זה לא יוכל לקבל יניקה משם זה שהוא קדוש וכוחו רב מאד, אבל מב' אותיות א"ל שהם ביחד בשמו בלי פירוד הוא יכול לקבל יניקה, עד שתתבטל יניקתו גם משם זה לעתיד לבוא.

[יומתק להבין בזה מה שכתב ב"אור צדיקים" למהר"ם פאפירוש (תקון התפלה סעיף יג), כי הפסוק (תהלים לב ז): "א'תה ס'תר ל'י מ'צר תצרני" ראשי תיבות סמא"ל, מסוגל להינצל מהיצר הרע, ולפי האמור יש לומר הביאור בזה, כי בסדר הצירוף שרמוז בראשי תיבות אסל"מ, אותיות א"ל הן נפרדות זו מזו, לכן נחלש כוחו ואינו יכול לקבל יניקה משם א"ל. ראה עוד בענין זה באופן אחר קצת בדרשות חתם סופר חלק א דף ד טור ב].

פנחס הפך מ' פתוחה לם' סתומה

ועתה בא וראה כי ענין נפלא זה רמוז בפסוק: **"פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתי מעל בני ישראל"** - "מעל" היא אותיות מ' על, כלומר שהשיב את חמתי מ-על בני ישראל, האות מ' פתוחה שהיתה על ראש בני ישראל, "בקנאו את קנאתי בתוכם" - "בתוכם" היא אותיות "בתוך מ'", שסגר את הפירצה באות מ' פתוחה והפכה לאות מ' סתומה, ועל ידי זה במקום סמא"ל עם מ' פתוחה שאז יש לו יניקה משם א"ל, נסתמה המ' ונשתנה שמו סם-א"ל עם מ' סתומה, שאז אין לו יניקה משם א"ל.

נמצא לפי זה כי פנחס פעל את הפעולה שעתיד הקב"ה לפעול בגאולה העתידה, כאשר ישחט את היצר הרע על ידי שיבטל את יניקת אותיות ס"מ מב' אותיות א"ל. זאת ועוד, שסתם את פירצת החומה באות מ' סתומה, שעל ידי זה היה בכוחו של מלאך המות לעורר את האות מ' פתוחה שהיא מ'זות על ראש בני ישראל.

על כן זכה מדה כנגד מדה לבשר על הגאולה השלימה באחרית הימים, אשר אז יבטל הקב"ה לגמרי את יניקת הס"מ משם א"ל, ואז יבוא אליהו ויבשר לנו על תיקון חומת פירצת מ' פתוחה בחומת ירושלים. וזהו שאמר הקב"ה: **"לכן אמור הנני נותן לו את בריתי שלום"**. סיום תיבת "שלום" הוא באות מ' סתומה, שישתום הקב"ה לעתיד לבוא שמו של היצר הרע לנצח, ועל ידי זה ישרור השלום בין ישראל לאביהם שבשמים.

וזהו ביאור המדרש: **"לכן אמור הנני נותן לו את בריתי שלום** - אמר רבי שמעון בן לקיש, פנחס הוא אליהו, אמר לו הקב"ה, אתה נתת שלום בין ישראל וביני בעולם הזה", על ידי שסגרת את הפירצה בחומת הקדושה, "אף לעתיד לבוא אתה הוא שעתיד ליתן שלום ביני לבין בני, שנאמר הנה אנכי שולח לכם את אליהו הנביא לפני בוא יום ה' וגו' והשיב לב אבות על בנים", ועל ידי זה יסתם הפירצה במ' פתוחה של חומת ירושלים במהרה בימינו אמן.

שאפילו במצרים, כאשר היו ישראל שקועים במ"ט שערי טומאה, עם כל זאת היו גדורים בעריות ובזכות זה נגאלו ממצרים.

לפי זה נראה לומר כי מטעם זה סיבב הקב"ה, שגילה משה את ההלכה של: **"הבועל ארמית קנאים פוגעין בו"** דוקא ברדתו מהר סיני, כי משה רבינו ירד מהר סיני רק אחרי ששהה שם ארבעים יום וארבעים לילה, וכבר נתבאר הטעם שניתנה תורה ארבעים יום, לרמז שהתורה היא חומה בצורה לשמור על גדרי הקדושה בבחינת מ' סתומה.

הנה כי כן מטעם זה דוקא ברדתו מהר סיני בסוף ארבעים יום כנגד מ' סתומה, נתגלה לו ההלכה ומסרה לישראל: **"הבועל ארמית קנאין פוגעין בו"**, כי על ידי שהוא פורץ את גדרי קדושת עריות, הרי הוא הורס את חומת קדושת הקיום של עם ישראל, ולכן בזמן שבית המקדש קיים קנאין פוגעין בו כדי לסגור את הפירצה בחומת הקדושה. וזהו שאמר פנחס בגדל חכמתו למשה: **"לא כך לימדתני ברדתך מהר סיני"**, מיד בסיום ארבעים היום כנגד מ' סתומה, אשר מזה אנו רואים כמה חמור הוא עון זה שפורצת את חומת היהדות.

והנה בשטים כשחטאו ישראל בעצת בלעם עם בנות מואב ובראשם זמרי בן סלוא נפרצה חומת הקדושה, ועל ידי זה נפתח הסתום באות מ' סתומה ונעשה מ' פתוחה בפריצת החומה, ועל ידי זה היה בכוח מלאך המות לעורר על ישראל חימה, מצד האות מ' פתוחה בשמו שהיא מ' של מ'זות.

וכאשר ראה פנחס את האות מ' פתוחה שהיא מלאה דם ופורחת על ראשם של ישראל, הבין מזה שנפתח הסתום על ידי פריצת חומת הקדושה, לכן נתלבש בקנאת ה' צבאות לסתום את חומת הפירצה, והזכיר את השם המפורש בכוונתו לקדש שם שמים, ועל ידי זה הוריד את האות מ' מעל ראש בני ישראל, וצירפה לשמו פינחס"ס שעולה ר"ח כדי לעשות מזה רמ"ח, להרוג בו את זמרי וכזבי ולסתום בכך את פירצת חומת הקדושה.

פרוצים". ומביא הרבינו בחיי ביאור על כך בשם המדרש: **"ואמרו במדרש שבא הרמז, כאשר יסתמו חומות ירושלים שהם עתה פתוחים ופרוצים בזמן הגלות, אז תפתח המשרה שהיא [ם] סתומה"**.

הרי לנו דברים ברורים כי בכוונה תחילה הזכיר הכתוב מ' פתוחה בסוף התיבה במקום מ' סתומה, ללמדנו כי חומות ירושלים פרוצות, ועל כך מביא הרבינו בחיי בשם המדרש, כי כאשר יסתמו חומות ירושלים שהם עתה פרוצים ויהיו בבחינת מ' סתומה, אז תיפתח מ' סתומה של: **"לסרבה המשרה"**, ולפי דברינו הרמז בזה על שפרצו חומת הקדושה בחומות ירושלים נעשה מזה מ' פתוחה, ומוטלת עלינו החובה לסגור את הפירצה כדי שתהיה שוב מ' סתומה.

הנה כי כן הרווחנו להבין מדוע בשמו של היצר סמא"ל האות מ' היא פתוחה, כי כן דרכו לפתות את האדם לפרוץ את חומת הקדושה של מ' סתומה ונעשה ממנה מ' פתוחה, ועל ידי זה יש ח"ו בכוחו לקבל יניקה משם א"ל. אולם על ידי שנשוב בתשובה לפני הקב"ה ונסגור את חומת פרצות הדת, כי אז נזכה להפוך המ' פתוחה לם' סתומה ותתבטל יניקתו משם א"ל.

"לא כך לימדתני ברדתך מהר סיני"

על פי האמור יפתח לנו פתח להבין מה שסיבב הקב"ה, שגילה משה את ההלכה של: **"הבועל ארמית קנאים פוגעין בו"** דוקא ברדתו מהר סיני, על פי הידוע כי שמירת הקדושה בגדרי עריות היא יסוד הקיום של כלל ישראל כעם הנבחר, כי בלא שמירת חומת גדרי הקדושה בעניני עריות יתערבו ח"ו עם שאר האומות, כמאמר המשורר האלקי (תהלים קו): **"ויתערבו בגוים וילמדו ממעשיהם"**.

ומטעם זה הזהיר אותנו הקב"ה בתורה הקדושה (דברים זג): **"ולא תתחתן בם, בתך לא תתן לבנו ובתו לא תקח לבנך, כי יסיר את בנך מאחרי ועבדו אלהים אחרים וחרה אף ה' בכם והשמידך מהר"**. ולכן אנו רואים